

Doktori (DLA) értekezés tézisei

A KORTÁRS EVANGÉLIKUS ÉPÍTÉSZET SAJÁTSZERŰSÉGEI

Moholy Nagy Művészet Egyetem Doktori Iskola, Építőművészet szak
Készítette: Simon Viktória
Témavezető: Nagy Tamás DLA
Budapest, 2009. június hó

A rendszerváltás új lendületet adott a templomépítésnek Magyarországon. Harminckettő templom épült 1990 és 2008 között. A kortárs templomépítés hulláma mára lezárult, és ez teszi lehetővé azt, hogy ilyen rövid távlatból is értékelhető legyen az időszak. A kor evangélikus építészetének jellegzetességei, hogy nincs sem nemzetközi sem hazai egyházi kánon, amely a tervezők kezét irányítaná, vagy kötné, valamint hogy a világháború utáni 45 éves templomépítési szünet megszakította a folyamatosságot a korábbi építészeti hagyományokkal. A korszak tervezői saját építészeti hitvallásuknak megfelelően, szabadon formálnak meg minden épületet egyedileg. Tanulmányom jellegzetesen evangélikus építészeti kérdéskörök alapján vizsgálja a kortárs tervezők evangélikus templomról alkotott építészeti képét, és meghatározza az épületekben körvonalazódó jellegzetességeket.

1. A liturgia megjelenése a belső tételrendezésben

A Leonard Sturm nyomán a XVIII. század elején kialakult evangélikus térszemlélettel szoros összefüggésbe hozható belső tételrendezés jellemző a korszak épületeire: a kultusközpont geometriai középpontból való kimozdítása és a figyelem egy, a központ irányába fordítása.

A belső elrendezésben a padosorok a tengelyre merőlegesen, egymással párhuzamosan (esetenként körív mentén) egymás mögött helyezkednek el, egy irányba fordulva.

2. A liturgia és a térforma összefüggése

A korszak épületeinek térformáit - az evangélikus építészetben először - nem feltétlenül történeti korok hagyományai, vagy egyházi építészeti irányelvek határozzák meg. A egyházi liturgiai és építészeti kánonok nemzetközi és magyarországi hiánya, és a rendszerváltást övező templomépítő lendület az egyéni gondolatok kifejtésének lehetőségét adta a tervezők kezébe.

A templomtér egyetlen kultusközpontra való irányultságának keresése, annak építészeti megfogalmazása Benczúr László

épületeiben változatos térképzést eredményez.

A tér egységének megfogalmazásakor keresztény kultúrkörön kívüli jelképekből építkeznek Nagy Tamás templomai, egyedi formavilágot kialakítva.

3. Az artikuláris kor öröksége

Kortárs templomaink tervezői a sajátosan magyar evangélikus építészeti hagyományként az artikuláris időszak formai megszorításait látják. A templomok torony nélküliek, vagy tornyosak, de a tornyok építészetileg elválnak az épület fő tömegétől. Fallal körülvett udvarokból nyílnak, magtár jellegűek, vagy éppen lakóházból átalakított imaházra hasonlítanak.

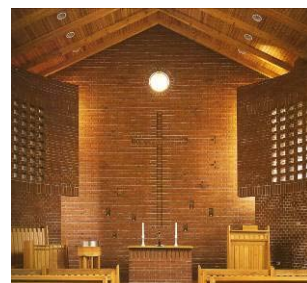
4. Az anyaghasználat mint ornamentika

A kortárs építészet nem a régi korok festészeti és szobrászati alkotásaihoz nyúl. A díszítést maga falak anyagszerű megjelenítése adja, a mintázatok, textúrák, részletmegoldások kézműves egyedi díszítőelemek hatását keltik. A falak kívül belül azonos kezelése az evangélikus hagyományoknak megfelelő nyugodt, elegáns, puritán érzetet kelt.

5. A szakralitás iránti igény az evangélikus templomban

A korábbi magyarországi példákkal ellentétben, a kortárs evangélikus építészet belső tereiben tervezői szándékként jelenik meg a transzcendens hatás. A gótika ég felé mutató függőleges hangsúlya is tetten érhető, de a jellemzőbb a fény misztikumának alkalmazása

Simon Viktória

Szül.: 1972. Május 9. Zirc

Tanulmányok

- 1990. Lovassy László Gimnázium, Veszprém
- 1992. Nyári szakmai gyakorlat, Tokyu Corporation, Tokio, Japán
- 1993. Nyári szakmai gyakorlat, Augusti Mateos (Trespol), Barcelona, Spanyolország
- 1997. Okleveles Építészmérnöki Diploma, BME Építészmérnöki Kar
- 1999. Okleveles Ipari Forma és Terméktervező Diploma, BME, Gépészmérnöki Kar
- 2004. MÉSZ mesteriskola
- 2004- DLA (Doctor of Liberal Art) kurzus, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem
- 2006. The Green Register course on sustainability I., London

Szakmai tapasztalat

- 1993. Materv – Maczelka László (szerkesztőként)
- 1997-1999 Benczúr & Partner Kft, - Benczúr László (Építész munkatársként)
- 1997- Autószalonok és szervizek országsszerte
- 2000. Budapest-Budahegyvidék evangélikus templom, Budapest, XII.
- 2000. Riel Üzletház, Budapest, XIII.
- 1999-2002 ATLANT Kft, - Varga Levente, Csikós Zoltán (Építész munkatársként)
- 2000. 12 lakásos társasház, Budapest, II.
- 2000- Országos Sportegészségügyi Intézet, Budapest, Alkotás utca
- 2005. Országos Idegsebészeti intézet rekonstrukciója, Budapest, XIV.
- 2002 LINT Kft - Nagy Tamás (Építész munkatársként)
- 2003. Hungarocontrol székház, Ferihegy
- 2004. Budapest METRO 4 felszíni munkák, Bocskai úti aluljáró
- 2002- Peity és Simon Kft, (alapító tag, vezető tervezőként)
- 2005. Evangélikus templom, Encs
- 2002- Honvédkórház rekonstrukció, I. és VI. pavilonok bővítése, Porták és kerítés
- 2004. OITI PET Centrum (Csikós Zoltánnal)
- 2004. Pécsi Tudomány Egyetem OEC, Térségi rehabilitációs és diagnosztikai központ (Peity Attilával)
- 2005-2007. FeildenCleggBradley Architects LLP, Nagy Britannia, (Projektvezető építészként)
- 2005- Bath Western Riverside Housing, 2000 lakásos rozsdaterület feljlesztés világörökségi városban, Bath, Nagy Britannia
- 2007. University of Bristol NUCLEUS rehabilitációs program rendezési tervek, Bristol, Nagy Britannia
- 2007. Lambeth Council kerületi szabadidőközpont és 52 lakásos lakóegyüttes, London, Clapham
- 2007. St George's iskola területrendezési terve, szabadtéri színpad, (Jack Everette bambuszművésszel), Chennai, India
- 2007-2008 BMGE Urbanisztika Tanszék külsős konzulens

Pályázatok

- 2002-2004. Több díjazott mesteriskolás pályázat
(Juhász Ákossal, Getto Tamással, Pethő Lászlóval, Nagy Tamással, Lázár Ferencsel, Czigány Tamással)
2004. XVI. Kerületi uszoda – tanuszoda tervpályázat, két területen, I. ill. II. díj
(Benczúr Lászlóval, megépült: 2007)
2004. Honvédkórház rekonstrukció, pavilonépületek I. díj (Peity Attilával, Pál Istvánval)
2005. Korányi Kórház rekonstrukció, II. díj (Peity Attilával, Sebestény Ferencsel, Répás Ferencsel)

Idegennyelv ismeret

angol, német, francia, spanyol

Publikációk, előadások, kiállítások

- Evangélikus templom, Encs www.epiteszforum.hu.2005.
MÉK évkönyv, 2007.
Új Evangélikus templomok, Luther Kiadó, 2008.
FeildenCleggBradley Architects LLP, Professional Development Program, előadás
MTV1, Evangélikus Magazin, 2005. november 27., nyilatkozat
A mindenség modellje, Debrecen, MODEM, 2009., kiállítás
- Jørn Utzon:
House in Mallorca FeildenCleggBradley Architects LLP, Professional Development Program, előadás